

UNIVERSITI SAINS MALAYSIA

Peperiksaan Semester Pertama
Sidang Akademik 1995/96

Oktober/November 1995

ZSC 310 - Kaedah Matematik III

Masa : [3 jam]

Sila pastikan bahawa kertas peperiksaan ini mengandungi **TIGA** muka surat yang bercetak sebelum anda memulakan peperiksaan ini.

Jawab kesemua **EMPAT** soalan. Kesemuanya wajib dijawab di dalam Bahasa Malaysia.

1.(a) Buktikan bahawa $\int_{-1}^1 P_m(x)P_n(x)dx = 0$ jika $m \neq n$.

Khiasan: gunakan persamaan pembezaan Legendre yang baginya $P_m(x)$ dan $P_n(x)$ adalah penyelesaian, iaitu

$$(1-x^2)y'' - 2xy' + n(n+1)y = 0$$

(35/100)

(b) Buktikan bahawa $\int_{-1}^1 [P_n(x)]^2 dx = \frac{2}{2n+1}$

Khiasan: Gunakan fungsi penjana bagi polinom Legendre, iaitu

$$\frac{1}{\sqrt{1-2xt+t^2}} = \sum_{n=0}^{\infty} P_n(x)t^n$$

Perhatikan: $\ln\left(\frac{1+x}{1-x}\right) = 2\left\{x + \frac{x^3}{3} + \frac{x^5}{5} + \dots\right\}$

(35/100)

(c) Buktikan bahawa

$$P_{n+1}(x) = \frac{2n+1}{n+1}xP_n(x) - \frac{n}{n+1}P_{n-1}(x)$$

(20/100)

(d) Diberi $P_0(x) = 1$, $P_1(x) = x$, dapatkan (i) $P_2(x)$ dan (ii) $P_3(x)$.

(10/100)

....2

2. Fungsi Bessel ditakrif melalui kembangan siri, iaitu

$$\sum_{n=-\infty}^{\infty} J_n(x)t^n = \text{eksp}\left\{\frac{1}{2}x\left(t - \frac{1}{t}\right)\right\}$$

(a) Dengan menggunakan takrif ini dapatkan siri untuk $J_n(x)$. (25/100)

(b) Tentukan siri untuk $J_{-n}(x)$ (25/100)

(c) Dengan demikian tunjukkan bahawa

$$(-1)^n J_n(x) = J_{-n}(x) \quad (15/100)$$

(d) Gantikan $t = e^{i\theta}$ di dalam takrif bagi $J_n(x)$ di atas dan buktikan bahawa

$$[i] \quad \text{Cos}(x \sin \theta) = J_0(x) + 2J_2(x) \text{Cos } 2\theta + 2J_4(x) \text{Cos } 4\theta + \dots$$

$$[ii] \quad \text{Sin}(x \sin \theta) = 2J_1(x) \text{Sin } \theta + 2J_3(x) \text{Sin } 3\theta + 2J_5(x) \text{Sin } 5\theta + \dots \quad (35/100)$$

$$\text{Perhatikan: } \Gamma(n)\Gamma(1-n) = \frac{\pi}{\sin n\pi}$$

3. Diberi $J_n(x) = \sum_{r=0}^{\infty} \frac{(-1)^r (x/2)^{n+2r}}{r! \Gamma(n+r+1)}$

(a) Buktikan bahawa [i] $J_{1/2}(x) = \sqrt{\frac{2}{\pi x}} \sin x$,

$$[ii] \quad J_{-1/2}(x) = \sqrt{\frac{2}{\pi x}} \cos x$$

$$\text{Perhatikan } \Gamma(1/2) = \sqrt{\pi} \quad (30/100)$$

(b) Buktikan bagi semua n

$$[i] \quad \frac{d}{dx} \{x^n J_n(x)\} = x^n J_{n-1}(x)$$

$$[ii] \quad \frac{d}{dx} \{x^{-n} J_n(x)\} = -x^{-n} J_{n+1}(x)$$

(30/100)

(c) Buktikan bahawa bagi semua n

$$[i] \quad J'_n(x) = \frac{1}{2} [J_{n-1}(x) - J_{n+1}(x)]$$

$$[ii] \quad J_{n-1}(x) + J_{n+1}(x) = \frac{2n}{x} J_n(x)$$

(20/100)

(d) Tunjukkan bahawa

$$[i] \quad J_{3/2}(x) = \sqrt{\frac{2}{\pi x}} \left(\frac{\sin x - x \cos x}{x} \right)$$

$$[ii] \quad J_{-3/2}(x) = -\sqrt{\frac{2}{\pi x}} \left(\frac{x \sin x + \cos x}{x} \right)$$

(20/100)

4. Seutas tali yang berpanjang ℓ diregangkan diantara dua titik $(0, 0)$ dan $(\ell, 0)$ di atas paksi x . Pada masa $t = 0$ tali ini mempunyai bentuk yang diberi oleh fungsi $f(x)$, $0 < x < \ell$, dan ia dilepaskan daripada keadaan rehat. Cari sesaran tali tersebut, iaitu $y(x, t)$ pada sebarang masa kemudian.

Persamaan gelombang yang memperihalkan getaran tali ini ialah

$$\frac{\partial^2 y(x, t)}{\partial t^2} = a^2 \frac{\partial^2 y(x, t)}{\partial x^2} \quad \begin{array}{l} t > 0 \\ 0 < x < \ell \end{array}$$

di sini a ialah suatu pemalar.

(100/100)

- oooOooo -

(a) Berikan label pada grafik A...

$$f(x) = \frac{1}{2}(x-1)(x-2)(x-3)$$

(b) Tentukan...

(c) Tentukan...

(d) Tentukan...

$$f(x) = \frac{1}{2}(x-1)(x-2)(x-3)$$

(e) Tentukan...

$$f(x) = \frac{1}{2}(x-1)(x-2)(x-3)$$

(f) Tentukan...

Selesaikan masalah yang berkaitan dengan...

Perhatikan gambar yang menunjukkan...

$$\frac{1}{2}(x-1)(x-2)(x-3)$$

(g) Tentukan...

(h) Tentukan...